



सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी कृयाकलापमा
वित्तीय लगानी सम्बन्धी जानकारी

एन आई सी एशिया बैंक लिमिटेड

२०७५

सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी कृत्याकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी जानकारी

१ सम्पत्ति शुद्धीकरण

कुनै व्यक्तिले गैरकानूनी कार्य गरी आर्जन गरेको सम्पत्तिलाई कानूनी स्रोतबाट प्राप्त भएको देखाउन त्यस्तो सम्पत्तिको वास्तविक स्रोत लुकाउने, प्रकृति बदल्ने वा कारोवार छल्ने कार्यलाई सम्पत्ति शुद्धीकरण भनिन्छ । सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणको लागि नेपाल सरकारले निम्न कानूनहरू बनाएको छ ।

- सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ (दोस्रो संशोधन २०७०)
- सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउन्डरिङ्ग) निवारण नियमावली, २०७३

साधारणतय सम्पत्ति शुद्धीकरणकर्ताले ३ वटा चरणमा सम्पत्ति शुद्धीकरण गर्ने गर्दछन् ।

१) बैकमा रकम जम्मा गर्ने (Placement)

पहिलो चरणमा सम्पत्ति शुद्धीकरणकर्ताले सामान्यतया: गैर कानूनी रुपमा प्राप्त आयलाई बैकमा जम्मा गर्ने गर्दछ । त्यस्तो रकम बैकमा जम्मा गर्न सम्पत्ति शुद्धीकरणकर्ताले बैकले दिएका विभिन्न सेवाहरूको प्रयोग गर्ने गर्दछ । यसरी सम्पत्ति शुद्धीकरणकर्ताले आफुसंग भएको गैर कानूनी रुपमा प्राप्त ठुलो रकमलाई खण्डीकरण गरी चरणबद्ध रुपमा बैकमा जम्मा गर्ने गर्दछ ।

२) रकमको तहकीकरण गर्ने (Layering)

यस चरणमा सम्पत्ति शुद्धीकरणकर्ताले बैकमा जम्मा भएको रकमको स्रोत तथा उत्पत्तिको प्रमाण अलग्याउने र दुरी बढाउने प्रयास गर्ने गर्दछ । यसका लागि सम्पत्ति शुद्धीकरणकर्ताले विभिन्न किसिमका आर्थिक कारोवार जस्तै खातामा भएको रकम एक बैक बाट अन्य बैक वा अन्य व्यक्तिको नाममा स्थानान्तरण गर्ने, शेयर बजारमा लगानी गर्ने, संस्था दर्ता गरी त्यस मार्फत कारोवार गर्ने आदि कार्य गरी खातामा जम्मा भएको रकमको तहकीकरण गर्ने गर्दछ ।

३) सम्पत्ति एकीकृत गर्ने (Integration)

यस चरणमा सम्पत्ति शुद्धीकरणकर्ताले दोस्रो चरण मार्फत तहकीकरण गरेको रकमलाई एकीकृत गर्न विभिन्न कारोवार जस्तै स्थिर सम्पत्तिमा लगानी गर्ने, बैदेशिक लगानीको रुपमा रकम देशमा भित्र्याउने आदि कार्य गरी गैर कानूनी रुपमा प्राप्त आयलाई शुद्ध पार्ने गर्दछ ।

२ सम्पत्ति शुद्धीकरण गरेको मानिने

कसैले कर छल्ने वा आतङ्ककारी क्रियाकलापबाट आर्जन वा त्यस्तो क्रियाकलापमा लगानी गर्ने कार्य वा कुनै कसूर गरी प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपमा प्राप्त गरेको, धारण गरेको, भोगचलन गरेको वा प्रयोग गरेको सम्पत्ति र त्यस्तो सम्पत्ति कुनै प्रकारबाट लगानी गरी प्राप्त गरेको वा भएको वा बढे बढाएको सम्पत्तिलाई कानूनी रुपले प्राप्त गरेको, आर्जन गरेको सम्पत्तिको रुपमा भोगचलन गरेमा, धारण गरेमा वा प्रयोग, उपयोग वा उपभोग गरेमा वा देखाउने कार्य वा अन्य कुनै पनि कार्य गरेमा वा

त्यस्तो सम्पत्तिको स्रोत लुकाउने वा त्यस्तो सम्पत्ति प्राप्त गर्ने व्यक्तिलाई कानूनी कारवाहीबाट बचाउने उद्देश्यले त्यस्तो सम्पत्ति रूपान्तरण गर्न, लुकाउन वा स्थानान्तरण गर्न कसैलाई मद्दत गरेमा सम्पत्ति शुद्धीकरण गरेको मानिनेछ ।

३ सम्पत्ति शुद्धीकरण गर्न नहुने (सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ (दोस्रो संशोधन २०७०) को दफा ३ बमोजिम)

कुनै व्यक्तिले देहायको कुनै कार्य गर्न वा गराउन हुँदैन :

३.१) सम्पत्तिको गैरकानूनी स्रोत (इलिसिट ओरिजिन) लुकाउने वा छल्ने वा कसूरमा संलग्न व्यक्तिलाई कानूनी कारवाहीबाट बचाउन सहयोग गर्ने उद्देश्यले कसूरबाट प्राप्त सम्पत्ति हो भन्ने थाहा पाउँदा पाउँदै वा विश्वास गर्नु पर्ने मनासिब आधार हुँदाहुँदै त्यस्तो सम्पत्ति कुनै पनि प्रकारले रूपान्तरण वा हस्तान्तरण गर्ने,

३.२) कसूरबाट प्राप्त सम्पत्ति हो भन्ने थाहा पाउँदा पाउँदै वा विश्वास गर्नु पर्ने मनासिब आधार हुँदाहुँदै त्यस्तो सम्पत्तिको सही प्रकृति, स्रोत, स्थान, निःसर्ग (डिस्पोजिसन), कारोबार (मुभमेण्ट), स्वामित्व वा सो सम्पत्ति उपरको अधिकार लुकाउने, छल्ने वा बदल्ने, वा

३.३) कसूरबाट प्राप्त सम्पत्ति हो भन्ने जानी जानी वा विश्वास गर्नु पर्ने मनासिब आधार हुँदाहुँदै त्यस्तो सम्पत्ति प्राप्त गर्ने, प्रयोग गर्ने वा धारण गर्ने ।

३.४) कुनै व्यक्तिले माथि उल्लेखित बुँदा नं ३.१, ३.२ र ३.३ बमोजिमको कुनै कार्यको षडयन्त्र, मद्दत, दुरुत्साहन, सहजीकरण, मतसल्लाह वा उद्योग गर्न वा सम्बद्धता वा सहभागिता जनाउन वा मतियार हुन हुँदैन ।

कसैले माथि उल्लेखित बुँदा नं ३.१, ३.२, ३.३ र ३.४ मा उल्लिखित कुनै कार्य गरेमा त्यस्तो कार्य सम्पत्ति शुद्धीकरण सम्बन्धी कसूर हुनेछ ।

४ आतङ्कवादी कृत्याकलापमा वित्तीय लगानी गर्न नहुने (सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ (दोस्रो संशोधन २०७०) को दफा ४ बमोजिम)

४.१) कुनै व्यक्तिले आतङ्ककारी कार्यमा वा आतङ्ककारी व्यक्ति वा आतङ्ककारी सङ्गठनले पूर्ण वा आंशिक रूपमा प्रयोग गर्ने वा गर्न सक्ने कुरा थाहा पाउँदा पाउँदै गैरकानूनी मनसायले स्वेच्छा पूर्वक कुनै पनि माध्यमबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सम्पत्ति वा कोष उपलब्ध गराउन वा सङ्कलन गर्न हुँदैन ।

४.२) कुनै व्यक्तिले ४.१ मा उल्लिखित कुनै कार्यको उद्योग गर्नु हुँदैन ।

४.३) कुनै व्यक्तिले आतङ्ककारी कार्य गर्नको लागि वा आतङ्ककारी व्यक्ति वा आतङ्ककारी सङ्गठनलाई प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा कुनै पनि माध्यमबाट भौतिक सहयोग वा साधन स्रोत उपलब्ध गराउन वा सोको षडयन्त्र गर्न हुँदैन ।

४.४) कुनै व्यक्तिले माथि उल्लेखित बुँदा नं ४.१, ४.२, र ४.३ मा उल्लिखित कुनै कार्यको सम्बन्धमा देहायको कुनै कार्य गर्न हुँदैन :-

(क) त्यस्तो कार्य गर्न मतियारको रूपमा काम गर्ने,

(ख) त्यस्तो कार्य गर्न अन्य व्यक्तिलाई संगठित गर्ने वा निर्देशन दिने, वा

(ग) त्यस्तो कार्य गर्ने वा त्यस्तो कार्य गर्ने सामूहिक उद्देश्य राख्ने व्यक्तिहरुको समूहलाई अपराधिक कार्यमा बढावा दिन वा त्यस्तो उद्देश्य हासिल गर्न जानी जानी योगदान दिने ।

४.५) यस दफामा उल्लिखित कार्यका सम्बन्धमा देहायको अवस्था विद्यमान भएमा समेत आतङ्कवादी कृयाकलापमा वित्तीय लगानी हुनेछ :-

(क) आतङ्ककारी कार्य नभएमा वा सोको उद्योग नभएमा,

(ख) सम्पत्ति वा कोष कुनै आतङ्ककारी कार्य वा सोको उद्योगमा वास्तविक रुपमा प्रयोग नभएमा,

(ग) सम्पत्ति वा कोष कुनै खास आतङ्ककारी कार्यसँग सम्बन्धित भए वा नभएमा,

(घ) आतङ्ककारी कार्य वा आतङ्ककारी कार्य गर्न खोजिएको कार्य सो कार्य भएको वा गर्न खोजिएको मुलुक वा भूभाग वा अन्यत्र जहाँसुकै भएमा वा हुने भएमा,

(ङ) आतङ्ककारी व्यक्ति वा आतङ्ककारी सङ्गठन त्यस्तो कार्य गर्ने व्यक्ति रहेको मुलुक वा भूभागमा रहे वा नरहेमा वा अन्यत्र रहेमा, वा

(च) सम्पत्ति वा कोष वैधानिक वा अवैधानिक जुनसुकै स्रोत वा माध्यमबाट सङ्कलन गरिएको वा उपलब्ध गराइएको भएमा ।

४.६) कुनै व्यक्तिले माथि उल्लेखित बुँदा नं ४.१, ४.२, ४.३, ४.४ र ४.५ मा उल्लिखित कार्य गरेमा त्यस्तो कार्य आतङ्कवादी कृयाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूर हुनेछ ।

माथि उल्लेखित कुनै पनि कार्य (सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी कृयाकलापमा वित्तीय लगानी) विदेशी मुलुक वा भूभागमा भएको र त्यस्तो कार्य सो मुलुकको कानून बमोजिम पनि कसूर हुने रहेछ भने त्यस्तो कार्य नेपालमा भएको सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी कृयाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूर सरह हुनेछ ।

५ सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी कृयाकलापमा वित्तीय लगानी गर्नेलाई सजाय (सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ (दोस्रो संशोधन २०७०) को दफा ३० बमोजिम)

५.१) ३.१ मा उल्लिखित सम्पत्ति शुद्धीकरण सम्बन्धी कसूर गर्ने व्यक्तिलाई विगोको दोब्बर जरिवाना र कसूरको गाम्भीर्य हेरी दुई वर्षदेखि दश वर्षसम्म कैद हुनेछ ।

५.२) ३.२ मा उल्लिखित सम्पत्ति शुद्धीकरण सम्बन्धी कसूर मध्ये षडयन्त्र गर्ने व्यक्तिलाई ५.१ बमोजिम र अन्य कसूर गर्ने व्यक्तिलाई ५.१ मा उल्लिखित सजायको आधा सजाय हुनेछ ।

५.३) ४.१ मा उल्लिखित आतङ्कवादी कृयाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूर गर्ने व्यक्तिलाई विगो खुलेकोमा विगोको पाँच गुणा र विगो नखुलेकोमा एक करोड रूपैयाँसम्म जरिवाना र कसूरको गाम्भीर्य हेरी तीन वर्षदेखि बीस वर्षसम्म कैद हुनेछ ।

५.४) ४.२, ४.३ र ४.४ मा उल्लिखित आतङ्कवादी कृयाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूर गर्ने व्यक्तिलाई उपदफा ५.३ मा उल्लिखित सजायको आधा सजाय हुनेछ ।

५.५) कानूनी व्यक्ति वा सोको प्रयोग गरी कुनै व्यक्तिले सम्पत्ति शुद्धीकरण वा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कुनै कसूर गरेमा त्यस्तो कसूर गर्ने व्यक्ति, पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई उपदफा (५.१), (५.२), (५.३) वा (५.४) बमोजिम सजाय हुनेछ।

५.६) ५.५ बमोजिमको व्यक्ति, पदाधिकारी वा कर्मचारी पहिचान हुन नसकेमा त्यस्तो कसूर हुँदाको बखत प्रमुख भई कामकाज गर्ने पदाधिकारीलाई प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही हुनेछ।

५.७) कुनै राष्ट्रसेवक वा सूचक संस्थाको पदाधिकारी वा कर्मचारीले सम्पत्ति शुद्धीकरण वा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कुनै कसूर गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई उपदफा (५.१), (५.२), (५.३) वा (५.४) मा उल्लिखित सजायमा थप दश प्रतिशत सजाय हुनेछ।

५.८) कुनै कानूनी व्यक्तिले सम्पत्ति शुद्धीकरण वा आतङ्कवादी कृयाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कुनै कसूर गरेमा त्यस्तो कानूनी व्यक्तिलाई प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कसूरको गाम्भीर्यका आधारमा देहायका कुनै वा सबै सजाय हुनेछ :-

(क) उपदफा ५.१, ५.२, ५.३ वा ५.४ बमोजिम हुन सक्ने जरिवानाको पाँच गुणासम्म जरिवाना गर्ने,

(ख) अवधी तोकी सार्वजनिक खरीदमा निषेध गर्ने,

(ग) अवधी तोकी उत्पादन वा सेवाको खरीद गर्न रोक लगाउने,

(घ) हानि नोक्सानीको क्षतिपूर्ति भराउने,

(ङ) इजाजतपत्र वा अनुमतिपत्र खारेज गर्ने, वा

(च) त्यस्तो कानूनी व्यक्तिलाई खारेज गर्ने।

५.९) माथि उल्लेखित ५.१ देखि ५.८ सम्म लेखिए बाहेक कसैले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम उल्लङ्घन गरेमा बिगो खुलेकोमा बिगो जफत गरी बिगो बमोजिमको जरिवाना र बिगो नखुलेकोमा दश लाख रूपैयाँसम्म जरिवाना हुनेछ।

६ सम्पत्ति वा साधन जफत हुने (सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ (दोस्रो संशोधन २०७० को दफा ३४ बमोजिम)

६.१) सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्ककारी कृयाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूर प्रमाणित भएमा कसूरसँग सम्बन्धित जो सुकैको नाम, भोग, स्वामित्व वा कुनै पनि प्रकारको स्वार्थ रहे भएको देहायको सम्पत्ति वा साधन जफत हुनेछ :-

(क) शुद्धीकरण गरिएको सम्पत्ति,

(ख) सम्पत्ति शुद्धीकरण सम्बन्धी कसूर गर्न प्रयोग गरिएको वा प्रयोग गर्न खोजिएको कसूरसँग सम्बन्धित साधन,

(ग) आतङ्कवादी कृयाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूरबाट प्राप्त सम्पत्ति,

(घ) आतङ्कवादी कृत्याकलापमा वित्तीय लगानीको लागि वा आतङ्ककारी कार्य वा आतङ्ककारी व्यक्ति, आतङ्ककारी सङ्गठनले प्रयोग गरेको वा प्रयोग गर्न छुट्याइएको वा प्रयोग गर्न खोजिएको सम्पत्ति, र

(ङ) आतङ्कवादी कृत्याकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूर गर्न प्रयोग गरिएको वा प्रयोग गर्न खोजिएको साधन ।

६.२) ६.१ मा उल्लिखित सम्पत्ति वा साधन लुकाएको, उपभोग गरेको, निःसर्ग गरेको, निर्दोष व्यक्तिको सम्पत्ति वा साधन भएको वा अन्य कुनै कारणले जफत गर्न नसकिने भएमा कसूरदारको सो मूल्य बराबरको अन्य सम्पत्ति जफत हुनेछ ।

६.३) ६.१ र ६.२ बमोजिम सम्पत्ति वा साधन जफत गर्दा कसूरमा संलग्न नभएको निर्दोष व्यक्तिको कानूनी अधिकारको समुचित रूपमा संरक्षण गर्नु पर्नेछ ।

७ बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई कारवाही तथा सजाय: (नेपाल राष्ट्र बैंकको एकीकृत निर्देशन नं १९ / ०७४ को दफा १८ बमोजिम)

नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन बमोजिम सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी कृत्याकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी भएको व्यवस्थाको कार्यान्वयन नगरे वापत बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई निम्नानुसारको कारवाही तथा सजायहरू लाग्ने छ ।

७.१) ऐन, नियमावली तथा यस निर्देशनको व्यवस्थाको प्रभावकारी कार्यान्वयन नगर्ने इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्था र त्यस्तो बैंक तथा वित्तीय संस्थाका कर्मचारी तथा पदाधिकारीलाई ऐन बमोजिमको कारवाही हुनेछ ।

७.२) ७.१ बमोजिम कारवाही गर्दा ऐन, नियमावली तथा निर्देशनको पालना नभएको अवस्था, उल्लंघनको मात्रा र सो बाट पर्न सक्ने प्रणालीगत प्रभाव लगायतका विषयको गाम्भीर्यताका आधारमा यस बैंकले देहाय बमोजिमको कारवाहीहरू गर्न सक्ने छ ।

क्र.सं:	पालना नभएको व्यवस्था	कारवाही
१	नीति तथा कार्यविधि नभएमा	<ul style="list-style-type: none"> पहिलो पटकको लागि स्पष्टीकरण सोधिने । दोस्रो पटकदेखि रु १० लाख वा गाम्भीर्यताको आधारमा रु ५ करोड सम्म जरिवाना गर्ने ।
२	ग्राहक पहिचान सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन नभएमा	<ul style="list-style-type: none"> पहिलो पटकको लागि स्पष्टीकरण सोधिने । दोस्रो पटकको लागि रु १० लाख जरिवाना गर्ने तेश्रो पटकदेखि रु ५० लाख वा गाम्भीर्यता अनुसार थप जरिवाना गर्ने ।
३	जानीबुझी बेनामी वा काल्पनिक नाममा कारोवार गरेको पाइएमा	<ul style="list-style-type: none"> रु ५० लाख वा गाम्भीर्यता अनुसार थप जरिवाना गर्ने ।
४	ऐनको परिच्छेद ६ ख को व्यवस्था पालना भएको नपाइएमा	<ul style="list-style-type: none"> पहिलो पटकको रु २० लाख जरिवाना गर्ने । दोस्रो पटकको लागि रु ५० लाख जरिवाना गर्ने । तेश्रो पटकदेखि रु २ करोड वा गाम्भीर्यता अनुसार रु ५ करोड सम्म जरिवाना गर्ने । पटक पटक प्रणालीगत समस्या भएमा कारोवार वा व्यवसायमा आंशिक वा पूर्ण रोक लगाउने वा इजाजतपत्र

		निलम्बन वा खारेज गर्ने सम्मको कारवाही गर्ने ।
५	उच्चपदस्थ व्यक्तिको पहिचान हुने प्रणालीको व्यवस्था नभएमा	<ul style="list-style-type: none"> ● पहिलो पटकको रु १० लाख जरिवाना गर्ने । ● दोस्रो पटकको लागि रु २० लाख जरिवाना गर्ने । ● तेश्रो पटकदेखि रु १ करोड वा गाम्भीर्यता अनुसार रु ५ करोड सम्म जरिवाना गर्ने ।
६	वास्तविक धनीको पहिचान गर्ने, वृहत ग्राहक पहिचान गर्ने तथा ग्राहक पहिचान अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था नभएमा	<ul style="list-style-type: none"> ● पहिलो पटकको रु १० लाख जरिवाना गर्ने । ● दोस्रो पटकको लागि रु २० लाख जरिवाना गर्ने । ● तेश्रो पटकदेखि रु १ करोड वा गाम्भीर्यता अनुसार रु ५ करोड सम्म जरिवाना गर्ने ।
७	जोखिम व्यवस्थापन समितिले तोकिए बमोजिम कार्य गरेको नपाइएमा	<ul style="list-style-type: none"> ● रु १० लाख वा गाम्भीर्यताको अनुसार थप जरिवाना गर्ने ।
८	वायर ट्रान्सफर र रेमिटान्स गर्दा ग्राहकको पहिचान हुन नसकेमा	<ul style="list-style-type: none"> ● रु १० लाख वा कारोवार रकम जुन बढी हुन्छ, सो बराबर वा गाम्भीर्यताको अनुसार थप जरिवाना गर्ने ।
९	वायर ट्रान्सफर र रेमिटान्स गर्दा वास्तविक धनीको पहिचान हुन नसकेमा	<ul style="list-style-type: none"> ● रु २० लाख वा कारोवार रकम जुन बढी हुन्छ, सो बराबर वा गाम्भीर्यताको अनुसार थप जरिवाना गर्ने ।
१०	यस निर्देशन बमोजिम AML/CFT का विधि (Measures) लाई रुजु / एकिन नगरी करेस्पण्डेन्ट बैकिङ्ग सम्बन्धी कारोवार गरेमा	<ul style="list-style-type: none"> ● रु १० लाख वा कारोवार रकम जुन बढी हुन्छ, सो बराबर वा गाम्भीर्यताको अनुसार थप जरिवाना गर्ने ।
११	निरन्तर अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था नभएमा	<ul style="list-style-type: none"> ● पहिलो पटकको लागि रु १० लाख जरिवाना गर्ने । ● दोस्रो पटकको लागि रु २० लाख वा गाम्भीर्यताको अनुसार थप जरिवाना गर्ने ।
१२	सीमा कारोवारको विवरण वित्तीय जानकारी इकाईमा तोकिएको समयमा पेश नगरेमा	<ul style="list-style-type: none"> ● पहिलो पटकको लागि रु २० लाख जरिवाना गर्ने । ● दोस्रो पटकको लागि रु ५० लाख जरिवाना गर्ने । ● तेश्रो पटकदेखि रु १ करोड वा गाम्भीर्यता अनुसार रु ५ करोड सम्म जरिवाना गर्ने ।
१३	शंकास्पद कारोवारको पहिचान गर्ने संयन्त्र / प्रणाली नभएमा तथा शंकास्पद कारोवार प्रतिवेदन तोकिएको ढाँचा र समयमा पेश नगरेमा	<ul style="list-style-type: none"> ● पहिलो पटकको लागि रु २० लाख जरिवाना गर्ने । ● दोस्रो पटकको लागि रु ५० लाख जरिवाना गर्ने । ● तेश्रो पटकदेखि रु १ करोड वा गाम्भीर्यता अनुसार रु ५ करोड सम्म जरिवाना गर्ने ।
१४	कार्यान्वयन अधिकारीको व्यवस्था नगरेमा	<ul style="list-style-type: none"> ● रु २० लाख जरिवाना गर्ने ।
१५	जोखिम व्यवस्थापन समितिले पेश गर्नुपर्ने प्रतिवेदन समयमा पेश नगरेमा तथा संचालक समितिले गर्नुपर्ने समीक्षा नगरेमा	<ul style="list-style-type: none"> ● पहिलो पटकको लागि स्पष्टीकरण सोधिने । ● दोस्रो पटकको लागि रु १० लाख जरिवाना गर्ने । ● तेश्रो पटकदेखि रु ५० लाख वा गाम्भीर्यता अनुसार थप जरिवाना गर्ने ।
१६	संस्थागत तथा कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि नगरेमा	<ul style="list-style-type: none"> ● पहिलो पटकको लागि स्पष्टीकरण सोधिने । ● दोस्रो पटकको लागि रु १० लाख जरिवाना गर्ने । ● तेश्रो पटकदेखि रु २० लाख वा गाम्भीर्यता अनुसार थप जरिवाना गर्ने ।
१७	तोकिएका विवरणहरूको अभिलेख नराखिएमा वा तोकिएको समयसम्म सुरक्षित नराखिएमा	<ul style="list-style-type: none"> ● पहिलो पटकको लागि स्पष्टीकरण सोधिने । ● दोस्रो पटकको लागि रु १० लाख जरिवाना गर्ने । ● तेश्रो पटकदेखि रु २० लाख वा गाम्भीर्यता अनुसार थप जरिवाना गर्ने ।

७.३) यस बुँदा बमोजिम गरिने कारवाही अर्पयाप्त भएको लागेमा बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ र बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ बमोजिम यस बैंकले थप कारवाही गर्न सक्नेछ ।

७.४) बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई यस बुँदा बमोजिम कारवाही वा सजाय भएमा र त्यस्तो सजाय उक्त संस्थाको कुनै पदाधिकारी वा कर्मचारीको काम कारवाहीको कारणले भएको देखिएमा त्यस्तो पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई सम्बन्धित बैंक तथा वित्तीय संस्थाले प्रचलित कानून वा संस्थाको विनियमावली बमोजिम कारवाही गर्नु पर्नेछ ।

८ हैरानी वा भ्रणभट दिनेलाई सजाय (सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ (दोस्रो संशोधन २०७०) को दफा ३३ (क) बमोजिम)

कसैले उजुरी दिनु पर्ने मनासिब कारण नभई कसैलाई कुनै किसिमको हानि नोक्सानी पुऱ्याउने वा दुःख, हैरानी वा भ्रणभट दिने नियतले भ्रूट्टो उजुरी दिएको प्रमाणित भएमा अनुसन्धान अधिकृतको प्रतिवेदनका आधारमा मुद्दा हेर्ने अधिकारीले त्यस्तो व्यक्तिलाई दशहजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

९. बैंकको दायित्व

- नेपाल राष्ट्र बैंक तथा नेपाल सरकारले जारी गरेका निति नियमको पालना गर्ने ।
- ग्राहकको पहिचान, व्यावसायिक सम्बन्ध, अनुगमन, कारोवारको सूचना, अभिलेख लगायतका अन्य ग्राहक पहिचान संग सम्बन्धित कागजात ग्राहकसंग माग गर्ने ।
- ग्राहकको कारोवार तथा खाताको निरन्तर अनुगमन गर्ने ।
- ग्राहकसंग सम्बन्धित कागजात तथा ग्राहकको कारोवारको विवरण गोप्य राख्ने ।
- ग्राहकहरुको विवरण निरन्तर रुपमा अद्यावधिक गर्ने ।

१०. खातावालाहरुको दायित्व

सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, नियमावली तथा सो सम्बन्धमा सम्बन्धित नियमकारी निकायले जारी गरेको निर्देशनहरु परिपालना गर्नु वा परिपालना गर्न सहयोग गर्नु सम्बन्धित खातावालाहरुको दायित्व हुनेछ । सो सम्बन्धमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट माग भएको सूचना तथा कागजातहरु उपलब्ध गराई ऐन, नियमावलीको कार्यान्वयन गर्ने कार्यमा सहयोग गर्नु पनि सम्बन्धित खातावालाहरुको दायित्व हुनेछ ।

११. पुरस्कारको व्यवस्था (सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ (दोस्रो संशोधन २०७०) को दफा ४५ बमोजिम)

सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूर गरेको सुराक लगाई उजुरी गरी तत्सम्बन्धी वा अन्य सबुद प्रमाण सङ्कलनमा सहयोग पुऱ्याउने कुनै पनि व्यक्तिलाई सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूर प्रमाणित भई कायम भएको बिगो रकमको दश प्रतिशत वा दश लाखमध्ये जुन घटी हुन्छ, सो बराबरको रकम पुरस्कार स्वरूप दिइनेछ । यदि यसरी सुराक लगाई उजुरी गर्ने व्यक्ति एक भन्दा वढी भएमा दामासाहीका दरले त्यस्तो रकम दिइनेछ ।